

**EEN PUBLICATIE OVER KUNST EN TALIGE DIVERSITEIT
IN LEVENDE TALEN MAGAZINE
VANUIT DE PXL-ONDERWIJSACTIVITEITEN**

Karen Reekmans is de eerste lector van de PXL die bij mijn weten erin slaagt een belangwekkende bijdrage te leveren aan het magazine van de Vereniging voor Levende Talen.

De meeste lectoren die Nederlands geven aan de PXL ken ik nog van in de loop der jaren omdat ikzelf kom vanuit diezelfde lerarenopleiding en er contacten mee onderhoud. Karen Reekmans die in eerste instantie vakdidactica Frans is, heb ik leren kennen een paar jaren geleden tijdens een Conferentie van het Schoolvak Nederlands in Zwolle. Zij gaf toen een dynamische en fel gesmaakte workshop rond muzische werkvormen om taal in natuurlijke interactie aan te leren. Ook vorig jaar was zij er opnieuw voor een dergelijke workshop in Zwolle.

Nu in *Levende Talen Magazine* jg. 107-4 van mei 2020 pp 24-29 publiceert zij haar artikel "**Kunst en talige diversiteit. Een verhaal van confrontatie en transformatie.**" Als aanhef geeft zij aan dat de "muzische werkvormen, waaronder muziek, drama en beweging, een uitgelezen kans zijn om kinderen een taal in natuurlijke interactie aan te leren. Voor het vak meertaligheid ontdekken leraren in opleiding de meerwaarde van die werkvormen." (blz. 24).

Voor die aanpak kreeg Karen Reekmans een Europees Talenlabel 2019 voor innovatief talenonderwijs.

Jawel, in de lerarenopleiding van de PXL is er een vak meertaligheid, dat wordt gevolgd door een veelheid van studenten uit verschillende landen die er aankomen met elk zijn eigen thuistaal. Karen Reekmans geeft voor hen het vak meertaligheid. Zij is manifest voorstander van vroeg vreemdetalenonderwijs waarbij leraren inzetten op impliciet taal leren en taalplezier in een motiverende, authentieke context. In een onderzoeksproject uit 2014 bleek dat beeld en drama het taalbegrip vergemakkelijken en dat muziek helpt om taal te memoriseren. (blz. 24)

Opvallend is de constatering vanuit de didactische workshops van het vak meertaligheid dat er sterke parallellen zijn met het werk van kunstenaar Koen Vanmechelen. Het uitgangspunt van zijn project *Cosmopolitan Combat* is dat hij vertrekt van het vermengen van culturele verschillen als levensnoodzakelijk ingrediënt voor de ontwikkeling van ieders persoonlijke identiteit. Elk tussentiteltje van Karen Reekmans' artikel is een citaat uit het werk van Koen Vanmechelen. (blz. 26)

Al enkele jaren zijn twee vormen van vroeg vreemdetalenonderwijs geïmplementeerd in het Vlaamse onderwijs: talensensibilisering en taalinitiatie. Beide begrippen zijn erg verschillend en moeten apart worden omschreven binnen de opleiding van het vak meertaligheid.

Zo is talensensibilisering een manier om leerlingen via creatieve exploratie intuïtief te laten wennen aan de tonaliteit en andere aspecten van verschillende vreemde talen om zo een open houding te ontwikkelen ten aanzien van talen en culturen. Dat biedt de mogelijkheid om talige en culturele diversiteit te omarmen door te peilen naar hun eigen (meer)talige identiteit en die van hun *peers* en door gelijkenissen tussen taalsystemen in kaart te brengen. (blz. 26)

Taalinitiatie daartegenover is een vorm van vroeg vreemdetalenonderwijs waarbij kinderen op speelse wijze een vreemde taal aanleren door natuurlijke interactie in een taalbad. Kinderen trachten de betekenis van ongekende en transparante woorden af te leiden uit de context. Alle klemtoon licht op taalbegrip en taalplezier. De studenten maken kennis met de strategieën voor taalinitiatie zoals de ondersteuning van de boodschap met visuele en auditieve prikkels, de formulering en parafrasering van korte, eenvoudige zinnestelsels en de beklemtoning van de kernwoorden in elke zin. (blz. 28)

Samen met studenten van la Haute Ecole de la Ville de Liège werken de studenten van het vak meertaligheid een proefles uit rond taalinitiatief of talensensibilisering. De Waalse en de Vlaamse

studenten geven dan samen die proefles in een Vlaamse basisschool. In Luik bezoekt Karen Reekmans met haar studenten ook een tweetalige school met immersieonderwijs Nederlands. Ook dat levert de nodige didactische verrijking op.

Door aankomende leerkrachten te laten reflecteren op de didactische strategieën worden ze zich bewust van hun persoonlijke groei. Het échte leren gebeurt tijdens de ervaringsstage. Gerichtheid op muzisch taalonderwijs maakt die lessen betekenisvol. De kracht van authentiek leren is daarbij een meerwaarde.

De unieke bundeling van muzische impulsen en talige diversiteit maakt het mogelijk die vernieuwend aanpak van een hoog niveau te verwezenlijken.

Er is een video met Karen Reekmans waarin zij het zelf vertelt.

Karen Reekmans op YouTube: <https://youtu.be/WYrULDizG8E>

PXL heeft ook een item op zijn website: <https://www.pxlexperts.be/pxl-education-bekroond-met-europees-talenlabel-2019/>

Karen Reekmans is lector-onderzoeker aan de Hogeschool PXL Hasselt. Ze geeft vakdidactiek vroeg vreemdetalenonderwijs Frans en meertaligheid aan de studenten van de lerarenopleiding PXL. Verder begeleidt ze studenten die stage lopen in het immersieonderwijs Nederlands in Luik en is zij verbonden aan PXL-Research voor praktijkgericht onderzoek over schooltaal Nederlands in meertalige klassen.

Ghislain Duchâteau